

GENERAL CONSIDERATIONS REGARDING THE DIGITALIZATION OF PUBLIC ADMINISTRATION IN THE EUROPEAN UNION

Ina Raluca TOMESCU
PhD, Associate Professor
"Constantin Brâncuși" University of Târgu-Jiu

Liviu BUCIU
Masterand, Facultatea de Științe ale Educației, Drept și Administrație
Publică

ABSTRACT

DIGITAL PUBLIC ADMINISTRATIONS ARE TODAY NECESSARY TO ENSURE FAST AND HIGH-QUALITY SERVICES FOR FIRMS AND CITIZENS IN EUROPE. DIGITIZATION OF THE ADMINISTRATION IS DESIGNED TO RAISE CONVENIENCE OF THE PEOPLE, SIMPLIFY THE ADMINISTRATION, AND IMPROVE EFFICIENCY AND TRANSPARENCY OF IT, THROUGH THE USE OF IT IN EVERY FIELD OF THE ADMINISTRATION AND REVIEW OF EXISTING SYSTEMS AND PRACTICES.

KEYWORDS: PUBLIC ADMINISTRATION, ELECTRONIC GOVERNMENT, DIGITALIZATION.

„Tehnologia digitală a avansat mult mai rapid decât orice inovație în istoria noastră, ajungând să reprezinte 50% din creșterea economică a lumii, în numai două decenii, transformând societățile. Prin îmbunătățirea conectivității, incluziunii financiare, accesului la comerț și servicii publice, tehnologia poate fi un mare egalizator.”¹

Saltul tehnologic de la sfârșitul secolului XX și din primele două decenii ale secolului XXI și perspectivele de dezvoltare a acestor tehnologii informatice și digitale rează și revoluționează întreaga lume.

Politicile publice și strategiile naționale de e-guvernare fac parte la nivel mondial din eforturile statelor de a îmbunătăți calitatea serviciilor oferite de administrația publică, eficiența și controlul interacțiunilor dintre aceasta și cetățeni și organizații private în procesul de asigurare a serviciilor publice.

E-guvernarea se referă la utilizarea tehnologiei informatice și a comunicațiilor (TIC) în administrația publică, care, atunci când sunt combinate cu schimbări organizatorice și

---

¹<https://www.un.org/en/un75/impact-digital-technologies>

introducerea de noi competențe, cu scopul de a îmbunătăți serviciile publice și procesele democratice¹ și pentru întări sprijinul pentru public².

E-guvernarea constă în interacțiunile digitale dintre un cetățean și guvernul său - *citizen to government* (C2G), între guverne și agenții guvernamentale – *gouvernement to gouvernement* (G2G), între guvern și cetățeni – *government to citizen* (G2C), între guvern și angajați – *government to employees* (G2E) și între guvern și întreprinderi/afaceri – *government to business* (G2B).

După gradul de sofisticare a serviciilor de *e-guvernare*, serviciile digitale oferite pot fi împărțite în următoarele categorii:

- grad 1 - există materiale de informare online pentru serviciul public;
- grad 2 - interacțiunea cu cetățeanul se face într-un singur sens (de exemplu, descărcarea formularelor electronice);
- grad 3 - interacțiunea cu cetățeanul are loc în ambele sensuri (de exemplu, completarea formularelor online);
- grad 4 - au loc tranzacții în folosirea serviciului public online. Trebuie să fie incluse modalități de decizie, notificare, livrare și plată a serviciilor publice;
- grad 5 - serviciile sunt automatizate, personalizate – centrare pe utilizator³.

Această interacțiune constă în comunicarea cetățenilor și întreprinderilor cu toate nivelurile administrative și de guvernare (oraș, stat/provincie, național și internațional), facilitând implicarea cetățenilor în guvernare folosind tehnologia informației și comunicațiilor (cum ar fi computere, rețele de transmitere a datelor și site-uri web) și conduce totodată transformarea și dezvoltarea într-o altă dimensiune a afacerilor.

Spre deosebire de *e-guvernare*, *e-guvernarea* constă în transformarea internă a unui guvern cu ajutorul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor (TIC). Astfel, Mauro D. Ríos, în articolul său „*În căutarea unei definiții a guvernării electronice*”, spune: „Guvernul digital este un nou mod de organizare și management al afacerilor publice, introducând procese de transformare pozitive în management și în structura însăși a organigramei, adăugând valoare procedurile și serviciile furnizate, toate prin introducerea și însușirea continuă a tehnologiilor informației și comunicațiilor ca un facilitator al acestor transformări”⁴.

Ca urmare *e-guvernarea* constă în: „Valoarea sporită pentru părțile interesate prin transformare”⁵ și „utilizarea tehnologiei pentru a îmbunătăți accesul la servicii guvernamentale și furnizarea acestora în beneficiul cetățenilor, partenerilor de afaceri și angajaților”⁶.

Într-un sens specific, *e-guvernarea* se referă la interacțiunile digitale dintre cetățeni și administrație (cunoscute sub sintagma *G2C – Government to Citizen*), dintre administrație și alte agenții guvernamentale (cunoscute sub sintagma *G2G – Government to Government*), precum și la cele dintre administrație și mediul economic privat (cunoscute sub sintagma *G2B – Government to Business*)⁷.

---

¹ Flavius Cristian Mărcău, *Revoluția Română din decembrie 1989*, Academica Brâncuși, Târgu Jiu, 2011

² R. W. Caves, *Encyclopedia of the City*, Routledge, 2004, p. 180.

³ Jeong Chun Hai @Ibrahim, *Fundamental of Development Administration*, Selangor: Scholar Press, 2007.

⁴ Mauro D. Rios, *En busca de una definición de Gobierno Electrónico – Novagob, 23 Octubre 2014*, <https://web.archive.org/web/20180322020445/https://novagob.org/en-busca-de-una-definicion-de-gobierno-electronico/>

⁵ Kaylor, Charles; Deshazo, Randy; Van Eck, David (2001). *Gauging e-government: A report on implementing services among American cities in Government Information Quarterly*. 18 (4): 293–307.

⁶ Deloitte Research – Public Sector Institute *At the Dawn of e-Government: The Citizen as Customer*, In <https://web.archive.org/web/20110706122814/http://www.egov.vic.gov.au/pdfs/e-government.pdf>

⁷ <https://citymanager.online/e-guvernarea-in-romania/>

Pentru specialiștii care sunt implicați în implementarea diverselor strategii sau proiecte de e-guvernare unul dintre conceptele de lucru este cel al evenimentului de viață. Un eveniment de viață acoperă serviciile publice care sunt legate de o anumită situație pe care o întâmpină cetățeanul pe parcursul vieții sau compania atât timp cât funcționează. La nivel european este monitorizat un set de 20 de evenimente de viață (12 pentru cetățeni și 8 pentru operatorii economici) pentru care se urmărește creșterea calității prestării serviciilor asociate, creșterea numărului de utilizatori și creșterea gradului de acoperire pentru diferite categorii.

În monitorizarea progresului e-guvernării pentru aceste evenimente de viață se utilizează frecvent, drept cadru metodologic, grila gradelor de sofisticare care surprinde, într-o manieră structurată, cât de avansată este interacțiunea digitală dintre cetățeni sau mediul de afaceri, pe de o parte și administrația publică, pe de altă parte.

Orientări strategice, cu caracter programatic, la nivelul Uniunii Europene

Cred că trebuie să valorificăm mult mai bine oportunitățile însemnate pe care le oferă tehnologiile digitale, pentru care nu există frontiere. În acest sens, va trebui să avem curajul de a dărâma barierele naționale în ceea ce privește reglementările în sectorul telecomunicațiilor, drepturile de autor și legislația privind protecția datelor, gestionarea frecvențelor radio și aplicarea dreptului concurenței¹.

La nivelul Uniunii Europene, strategiile cu privire la domeniul e-guvernării s-au dezvoltat considerabil în ultimii ani fiind transpuse în câteva documente de politică publică cu relevanță deosebită pentru toate statele membre.

Principalele documente strategice în domeniul e-guvernării dezvoltate la nivel european sunt: *Strategia pentru Piața Unică Digitală pentru Europa*², *Planul de Acțiune al UE privind guvernarea electronică 2016-2020*, *Strategia europeană pentru interoperabilitate și Cadrul European de interoperabilitate*³, precum și *Programul Europa Digitală 2021-2027* prezentat de Comisia Europeană în anul 2018.

Primul document important în abordarea strategică de către Uniunea Europeană a e-guvernării este reprezentată de *Strategia pentru Piața Unică Digitală pentru Europa* comunicată de Comisia Europeană (CE) în anul 2015⁴. Aceasta tratează pe larg obiective cum ar fi accesul mai bun al consumatorilor și al afacerilor la bunuri și servicii digitale private în întreaga Europă, consolidarea securității cibernetice etc⁵.

---

¹ Jean-Claude Juncker – discurs de prezentare a „Comunicării Comisiei Europene către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European, și Comitetul Regiunilor – *O strategie privind piața unică digitală pentru Europa* – SVD (2015) Final”.

² Parte a Comunicării Comisiei Europene către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor COM2015 (192) Final
<https://eur-lex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/?uri=COM%3A2015%3A192%3AFIN>

³ *Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor* Planul de acțiune al UE privind guvernarea electronică 2016-2020 Accelerarea transformării digitale a guvernării COM/2016/0179 final
<https://eur-lex.europa.eu/legalcontent/RO/TXT/?uri=CELEX%3A52016DC0179> (lansate inițial de CE în 2013)

⁴ *Comunicarea Comisiei Europene către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European, și Comitetul Regiunilor – O strategie privind piața unică digitală pentru Europa* – SVD (2015) Final”.

⁵ Mărcău, Flavius Cristian; Peptan, Cătălin; Gorun, Tiberiu Horațiu; Băleanu, Vlad Dumitru; Gheorman; Victor (2022b), Analysis of the impact of the armed conflict in Ukraine on the population of Romania, *Frontiers in Public Health*, 10:964576, iulie 2022, <https://doi.org/10.3389/fpubh.2022.964576>.

În domeniul e-guvernării, aceasta trasează câteva orientări cheie privind politicile și măsurile care trebuie adoptate/implementate în mod colectiv și la nivelul fiecărui Stat Membru cu privire la:

- modernizarea administrației publice cu scopul de a realiza interoperabilitatea transfrontalieră și de a facilita interacțiunea cu cetățenii;
- promovarea principiului ”doar o singură dată”, constând în folosirea în administrațiile publice – cu acordul fiecărui titular al datelor personale – a informațiilor despre cetățeni sau întreprinderi pe care le dețin deja fără a le solicita din nou;
- trecerea la achiziții publice integral electronice până în octombrie 2018;
- consolidarea infrastructurilor de servicii digitale din cadrul Mecanismului pentru interconectarea Europei și prin extinderea și integrarea portalurilor, a rețelelor, a serviciilor și a sistemelor europene existente (cum ar fi ghișeele unice, punctele de informare despre produse, punctele de contact pentru produsele de construcții) și conectarea acestora la „portalul digital unic”.

Planul de Acțiune al UE privind guvernarea electronică 2016-2020¹, comunicat de Comisia Europeană în 2016, definește într-o formă concentrată următoarea viziune: ”până în 2020, administrațiile și instituțiile publice din Uniunea Europeană ar trebui să fie deschise, eficiente și favorabile incluziunii, oferind servicii publice digitale fără frontiere, personalizate, ușor de utilizat, de la un capăt la altul (end-to-end) pentru toți cetățenii și toate întreprinderile din UE”.

În anul 2017, potrivit Rezoluției Parlamentului European din 16 mai 2017 referitoare la Planul european de acțiune privind guvernarea electronică 2016-2020 (2016/2273(INI))²: administrațiile publice trebuiau să efectueze tranziția în totalitate către tehnologia digitală (dezideratul fiind ca acestea să fie deschise, transparente, eficiente și favorabile incluziunii, să ofere servicii publice digitale fără frontiere, personalizate, ușor de utilizat, accesibile pentru toți cetățenii și toate întreprinderile din UE până în 2022, să reducă astfel cât mai mult costurile, obstacolele și sarcinile administrative atât pentru cetățeni și cât și întreprinderi, în special pentru întreprinderile mici și mijlocii folosind astfel toate avantajele revoluției digitale.

Un alt deziderat înscris în rezoluția din 16 mai 2017 a fost acela ca e-guvernarea să devină transfrontalieră și să fie implementată la toate nivelurile administrative (fiind subliniată importanța creării unei infrastructuri de guvernare electronică transfrontalieră sustenabilă cu scopul de a simplifica accesul tuturor cetățenilor și întreprinderilor, cu un accent deosebit pus pe Protecția și securitatea datelor cu caracter personal, în contextul intrării în vigoare a GDPR, Astfel, dezvoltarea guvernării electronice este definită ca fiind un element-cheie al pieței digitale unice.

În prezent, există la nivelul comunității europene un pachet bogat de legislație care sprijină progresul în domeniul e-guvernării. O mare parte a celor mai relevante acte normative sunt regulamente, deci acte normative de directă aplicare în România și care creează nemijlocit cadrul legal de consolidare a e-guvernării și la nivel național.

Din punct de vedere tematic, legislația comunitară principală poate fi organizată în jurul a câtorva subiecte cheie și anume: *acte normative europene privind interconectarea registrelor companiilor, acte normative europene privind protecția datelor cu caracter personal și a vieții private, acte normative europene privind e-achizițiile și e-facturare, acte normative europene privind cadrul de reglementare privind comunicațiile electronice, acte normative europene*

---

¹ Parte a Comunicării Comisiei Europene către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor COM2016 (179) Final <https://eur-lex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/?uri=CELEX:52016DC0179>

² https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-8-2017-0178_RO.html

privind identificarea electronică și servicii de încredere, acte normative europene privind e-plățile, acte normative europene privind reutilizarea datelor, acte normative europene privind punctul unic de contact, acte normative europene privind informațiile personale și acte normative europene privind calificările profesionale.

Uniunea Europeană a adoptat un cadru legal amplu pentru reglementarea digitalizării activității atât la nivelul administrației publice europene, cât și a activităților esențiale din cadrul statelor membre.

Dintre actele normative relevante, menționăm:

1. *Directiva 2002/19/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind accesul la rețelele de comunicații electronice și la infrastructura asociată, precum și interconectarea acestora*¹ - armonizează modul în care statele membre reglementează accesul la rețelele de comunicații electronice și la infrastructura asociată, precum și interconectarea acestora. De asemenea, stabilește drepturi și obligații pentru operatorii și întreprinderile care doresc să obțină interconectarea și/sau accesul la rețelele lor sau la infrastructura asociată.

2. *Directiva 2009/140/CE a Parlamentului European și a Consiliului*² *de modificare a Directivei 2002/21/CE privind un cadru de reglementare comun pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice, Directivei 2002/19/CE privind accesul la rețelele de comunicații electronice și la infrastructura asociată, precum și interconectarea acestora* (Directiva privind accesul) și *a Directivei 2002/20/CE privind autorizarea rețelelor și serviciilor de comunicații electronice* - stabilește un cadru armonizat pentru reglementarea serviciilor de comunicații electronice, a rețelelor de comunicații electronice, a infrastructurilor și a serviciilor asociate, precum și a anumitor aspecte privind echipamentele terminale menite să faciliteze accesul utilizatorilor cu handicap. De asemenea, prevede atribuții ale autorităților naționale de reglementare și stabilește o serie de proceduri care urmează să asigure o aplicare armonizată a cadrului de reglementare pe teritoriul Comunității. Potrivit directivei, Statele membre trebuie să se asigure că întreprinderile care furnizează rețele publice de comunicații sau servicii de comunicații electronice accesibile publicului, iau măsurile tehnice și organizatorice corespunzătoare pentru a gestiona riscurile privind securitatea rețelelor și serviciilor oferite.

3. *Directiva 2016/1148 a Parlamentului European și a Consiliului*³ *privind măsuri pentru un nivel comun ridicat de securitate a rețelelor și a sistemelor informatice în Uniune* – act normativ care stabilește pentru toate statele membre obligația de a adopta o strategie națională privind securitatea rețelelor și a sistemelor informatice, creează un grup de cooperare pentru a sprijini și facilita cooperarea strategică și schimbul de informații între statele membre și pentru a dezvolta încrederea între acestea; creează o rețea a echipelor de intervenție în caz de incidente de securitate informatică („rețeaua CSIRT”) pentru a contribui la dezvoltarea încrederii între statele membre și pentru a promova cooperarea operațională rapidă și eficace.

4. *Directiva 2017/1132/UE a Parlamentului European și a Consiliului*⁴ *privind anumite aspecte ale dreptului societăților comerciale* – act normativ care vizează în principal subiectul *Sistemului de interconectare a registrelor comerțului (BRIS)* care tratează, prin intermediul platformei interconectată la nivel european, interogările solicitate de utilizatori individuali privind informații referitoare la societățile comerciale și la sucursalele lor deschise în alte state membre (care sunt stocate în registrele naționale).

---

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018L1972&from=EN>

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/ALL/?uri=CELEX:32009L0140>

³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016L1148&from=IT>

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017L1132&from=DA>

5. *Regulamentul 2016/679 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date*¹ și de abrogare a Directivei 95/46/CE (*Regulamentul general privind protecția datelor - se aplică prelucrării datelor cu caracter personal, efectuată total sau parțial prin mijloace automatizate, precum și prelucrării prin alte mijloace decât cele automatizate a datelor cu caracter personal care fac parte dintr-un sistem de evidență a datelor sau care sunt destinate să facă parte dintr-un sistem de evidență a datelor.*

6. *Directiva 2002/58/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind prelucrarea datelor personale și protejarea confidențialității în sectorul comunicațiilor publice*² (Directiva asupra confidențialității și comunicațiilor electronice) – directiva Armonizează dispozițiile statelor membre, lucru necesar în vederea asigurării unui nivel echivalent de protecție a drepturilor și libertăților fundamentale, mai ales a dreptului la confidențialitatea datelor personale, în domeniul prelucrării de date personale în sectorul comunicațiilor electronice și a liberei circulații a acestor date și a serviciilor și echipamentelor de comunicații electronice în interiorul Uniunii Europene.

7. *Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind achizițiile publice*³ - prin această directivă sunt abrogate Directiva 2004/18/CE, Directiva 2014/25/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind achizițiile efectuate de entitățile care își desfășoară activitatea în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale și Directiva 2004/17/CE.

8. *Directiva 2014/23/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014*⁴;

9. *Regulamentul nr. 910/2014 privind identificarea electronică și serviciile de încredere pentru tranzacțiile electronice pe piața internă și de abrogare a Directivei 1999/93/CE*⁵;

10. *Directiva 2015/2366 a Parlamentului European și a Consiliului*⁶ *privind serviciile de plată în cadrul pieței interne, de modificare a Directivelor 2002/65/CE, 2009/110/CE și 2013/36/UE și a Regulamentului (UE) nr. 1093/2010, și de abrogare a Directivei 2007/64/CE Directiva (UE) 2019/1024 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public.*

Tehnologiile digitale permit în acest moment accelerarea dezvoltării durabile prin susținerea politicilor inovatoare și a soluțiilor digitale în e-guvernare.

Potrivit estimărilor Department of Economic and Social Affairs (Departamentul Afacerilor Economice și Sociale – DESA) din cadrul Organizației Națiunilor Unite (UN), până în anul 2030 vor fi create circa 24.000.000 de noi locuri de muncă, în special în domeniul tehnologiei informatice, al energiei verzi, al producției de autovehicule electrice, automatizării proceselor de producție în industriile de vârf.

Saltul tehnologic schimbă fața lumii, însă există și numeroase impedimente, așa cum reține și Organizația Națiunilor unite care menționează: „Cu toate acestea, cei care nu au fost încă conectați rămân tăiați de beneficiile acestei noi ere și rămân mai în urmă. Mulți dintre oamenii lăsați în urmă sunt femei, bătrâni, persoane cu dizabilități sau din minorități etnice sau lingvistice, grupuri indigene și rezidenți din zone sărace sau îndepărtate”⁷. În alt studiu,

---

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016R0679&from=EL>

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/ALL/?uri=celex%3A32002L0058>

³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:02014L0024-20180101&from=FR>

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014L0023&from=ES>

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:02014R0910-20140917&from=CS>

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=celex%3A32015L2366>

⁷ <https://www.un.org/en/un75/impact-digital-technologies>

McKinsey Global Institut sugerează că 75 milioane până la 375 milioane de lucrători (3 - 14% din forța de muncă existentă la nivel global) vor trebui să își schimbe locurile de muncă din cauza automatizării până în 2030¹.

---

¹McKinsey&Company – McKinsey Global Institute, *JOBS LOST, JOBS GAINED: WORKFORCE TRANSITIONS IN A TIME OF AUTOMATION*, December 2017, pp. 8-21.
https://www.mckinsey.com/~media/mckinsey/industries/public%20and%20social%20sector/our%20insights/what%20the%20future%20of%20work%20will%20mean%20for%20jobs%20skills%20and%20wages/mgi%20jobs%20lost-jobs%20gained_report_december%202017.pdf